

**Vzdělávací program
Odborný cizí jazyk
Ekonomika a podnikání, Obchodní akademie, Ekonomické lyceum,
Podnikání
Ruský jazyk – A2**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Obsah

Vzdělávací program Odborný cizí jazyk Ekonomika a podnikání, Obchodní akademie, Ekonomické lyceum, Podnikání Ruský jazyk – A2	1
1 Vzdelávací program a jeho pojetí	3
1.1 Základní údaje	3
1.2 Anotace programu.....	5
1.3 Cíl programu	5
1.4 Klíčové kompetence a konkrétní způsob jejich rozvoje v programu.....	5
1.5 Forma	5
1.6 Hodinová dotace	6
1.7 Předpokládaný počet účastníků a upřesnění cílové skupiny.....	6
1.8 Metody a způsoby realizace	6
1.9 Obsah – přehled tematických bloků a podrobný přehled témat programu a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace	6
1.10 Materiální a technické zabezpečení.....	7
1.11 Plánované místo konání	7
Vyšší odborná škola a Střední škola elektrotechniky, multimédií a informatiky, Novovysočanská 48/280, 190 00 Praha 9	7
1.12 Způsob realizace programu v období po ukončení projektu.....	7
1.13 Kalkulace předpokládaných nákladů na realizaci programu po ukončení projektu	8
1.14 Odkazy, na kterých je program zveřejněn k volnému využití.....	9
2 Podrobně rozpracovaný obsah programu.....	10
2.1 Tematický blok č. 1 - prezenční školení učitelů cizího jazyka na SOŠ – 6 hodin.....	10
2.2 Tematický blok č. 2 – distanční část kurzu – 12 hodin	21
2.3 Tematický blok č. 3 - výměna zkušeností – 6 hodin	22
3 Metodická část	27
3.1 Metodický blok č. 1 - prezenční školení učitelů cizího jazyka na SOŠ – 6 hodin	27
3.2 Metodický blok č. 2 – distanční část kurzu – 12 hodin.....	31
3.3 Metodický blok č. 3 - výměna zkušeností – 6 hodin.....	32
4 Příloha č. 1 – Soubor materiálů pro realizaci programu.....	35
5 Příloha č. 2 – Soubor metodických materiálů	35
6 Příloha č. 3 – Závěrečná zpráva o ověření programu v praxi	35
7 Příloha č. 4 - Odborné a didaktické posudky programu	35
8 Příloha č. 5 - Doklad o provedení nabídky ke zveřejnění programu	35
9 Nepovinné přílohy	35

1 Vzdělávací program a jeho pojetí

1.1 Základní údaje

Výzva	Budování kapacit pro rozvoj škol II
Název a reg. číslo projektu	Podpora učitelům CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008286
Název programu	Vzdělávací program Odborný cizí jazyk – Ekonomika a podnikání, Obchodní akademie, Ekonomické lyceum, Podnikání – RUJ A2
Název vzdělávací instituce	MICHAEL – Střední škola a Vyšší odborná škola reklamní a umělecké tvorby, s.r.o.
Adresa vzdělávací instituce a webová stránka	Machkova 1646/1, Praha 4 - Chodov, PSČ 149 00 http: //www.skolamichael.cz
Kontaktní osoba	Ludmila Žižková
Datum vzniku finální verze programu	31. 10. 2019
Číslo povinně volitelné aktivity výzvy	6 – Podpora učitelů cizího jazyka – proškolení učitelů pro výuku odborného cizího jazyka
Forma programu	prezenční (školení 2 dny/6 hodin – celkem 12 hodin) distanční (distanční část kurzu – celkem 12 hodin)
Cílová skupina	učitelé cizích jazyků na středních odborných školách
Délka programu	12 hod prezenčně 12 hod distančně
Zaměření programu (tematická oblast, obor)	63-41-M/01 Ekonomika a podnikání

apod.)	63-41-M/02 Obchodní akademie 78-42-M/02 Ekonomické lyceum 64-41-L/51 Podnikání
Tvůrci programu	Mgr. Jana Moravcová, Ing. Michaela Dvořáková, Ing. Petra Korandová, Ing. Dagmar Vološčuková, Ing. Hana Bártová, MgA. Jan Dvořák, Ph.D., MgA. Michal Kráčmer
Odborný garant programu	Ing. Monika Hruběšová
Odborní posuzovatelé	Ing. Lukáš Krabec Ph.D. – odborný posuzovatel Mgr. Jana Mužíková – didaktický posuzovatel
Specifický program pro žáky se SVP (ano x ne)	NE

1.2 Anotace programu

Komunikativní jazykové kompetence umožňují člověku jednat s využitím specificky jazykových prostředků. Proto se jazyková kompetence stala jednou z klíčových kompetencí ve vzdělávání. Dobrá cizojazyčná kompetence je významným faktorem budoucího úspěchu studentů na trhu práce. V rámci jazykové výuky na středních odborných školách a učilištích by mělo být žákům umožněno neustále se zdokonalovat ve svých schopnostech komunikovat v cizím jazyce, a to nikoliv pouze v rovině obecné, ale i v rovině odborné, která je velmi podstatnou součástí praxe v profesním životě.

Současně je zapotřebí motivovat a podporovat učitele cizích jazyků, aby dokázali kvalitní výuku odborného cizího jazyka svým žákům zprostředkovat v kvalitě a úrovni, jež odpovídají potřebám odborného cizojazyčného vzdělávání.

1.3 Cíl programu

Cílem programu je osvojení efektivních metod výuky a získání kompetencí pro výuku odborného cizího jazyka, proškolení učitelů cizích jazyků pro výuku odborného cizího jazyka tak, aby byli schopni vzdělávat každého žáka k co nejlepšímu využití jeho vlastního potenciálu k rozvoji kompetencí potřebných pro vstup na trh práce.

1.4 Klíčové kompetence a konkrétní způsob jejich rozvoje v programu

Program pokrývá především komunikativní kompetence, konkrétně směřuje k tomu, aby žáci dokázali - dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní odbornou komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět základní odborné terminologii a základním pracovním pokynům v písemné i ústní formě);

- pochopit výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností

1.5 Forma

Formy výuky ve vztahu k osobnosti účastníků školení.

Během školení se pro úspěšné zvládnutí průběhu výuky budou střídat:

- hromadná (frontální) výuka - práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Hlavním cílem je, aby si účastníci školení osvojili co nejširší spektrum znalostí a dovedností v rámci probíraného tématu. Komunikace probíhá jednostranně, směrem od učitele k žákům. Slovní výklad může být doplněn zápisem na tabuli či vysvětlováním pomocí schémat a obrázků. Vhodné je také užití tištěných částí výukových materiálů.
- skupinová (kooperativní) výuka - účastníci školení pracují ve skupinách (ve dvojicích či vícečlenných skupinách). Výuka je založena na spolupráci účastníků školení při řešení úkolů, diskusi, ale také na komunikaci s učitelem. Účastníci školení si vzájemně pomáhají, diskutují o problému a hodnotí navzájem svou práci.
- samostatná práce účastníků školení - především formou zadání a řešení úkolu v distanční části kurzu. Účastník školení odevzdává úkol (vyplněný dotazník) svému lektorovi.

1.6 Hodinová dotace

24 hodin rozděleno do tří částí:

- 1) prezenční školení – 1. část (1 den/6 hodin) – prezenční školení učitelů cizího jazyka na SOŠ
- 2) distanční část kurzu (12 hodin) – distanční výuka
- 3) prezenční školení – 2. část (1 den/6 hodin) – výměna zkušeností

1.7 Předpokládaný počet účastníků a upřesnění cílové skupiny

Časový plán počítá předběžně s pracovní skupinou 15-20 účastníků, vyučujících odborného či standardního cizího jazyka na středních školách. Při větším počtu účastníků doporučujeme prezenční školení – 2. část rozdělit na menší diskutující pracovní podskupiny.

1.8 Metody a způsoby realizace

Metody

Lektor bude používat tyto metody:

- vysvětlování
- práce s textem – vytištěné pracovní listy/ text promítaný na plátně či interaktivní tabuli
- názorně demonstrační – lektor předvádí jednotlivé kroky práce s programem
- pozorování a napodobování – účastníci školení si podle instrukcí lektora osobně vyzkouší práci s programem

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané obrázky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici

Doporučujeme pro jednotlivá školení rozdělit učitele podle jazyků, které vyučují nebo alespoň znají, a vždy vést školení pro konkrétní vyučovaný jazyk s jazykově odpovídajícími ukázkami.

1.9 Obsah – přehled tematických bloků a podrobný přehled témat programu a jejich anotace včetně dílčí hodinové dotace

Tematický blok č. 1 - Prezenční školení učitelů cizího jazyka na SOŠ - 6 hodin

V Tematickém bloku č. 1 se účastníci seznámí se zaměřením projektu a naučí se pracovat s prezentacemi.

Téma č. 1 – odborný cizí jazyk a jeho výuka na SOŠ – 3 hodiny

v tématu č. 1 si účastníci upřesní pojem odborný cizí jazyk.

Téma č. 2 – představení projektu Podpora učitelům – 3 hodiny

v tématu č. 2 se účastníci naučí pracovat s interaktivními prezentacemi projektu Podpora učitelům.

Tematický blok č. 2 – distanční část kurzu – 12 hodin

Účastníci školení si prostudují soubory výukových materiálů na stránkách projektu: <http://podporaucitelum.cz>. Seznámí se s praktickým použitím interaktivní učebnice. Během distančního studia si projdou obsah jednotlivých témat a naučí se interaktivní učebnici používat. Vyhodnotí práci s interaktivní učebnicí a svůj názor a postřehy shrnou v povinných dotaznících.

Tematický blok č. 3 – výměna zkušeností - 6 hodin

Shrnutí zkušeností a názorů účastníků školení, diskuse o možnosti rozšíření použitelnosti interaktivní učebnice. Cílem je také motivovat účastníky k samostatné tvorbě podobných materiálů.

Téma č. 1 - práce se sadou v teorii a praxi– 3 hodiny

práce se sadou jako příprava na vyučování a použití při výuce

Téma č. 2 – řízená diskuse – 3 hodiny

diskuse o obsahu a rozsahu témat vzhledem k příslušnému ŠVP. Možnosti využití materiálů ve výuce vzhledem k tematickým plánům.

1.10 Materiální a technické zabezpečení

Vybavení učebny

Projekt předpokládá, že výuka bude probíhat v klasické třídě, popřípadě v místnosti, která je vybavena dataprojektorem, internetovým připojením a tabulí nebo internetovým připojením a interaktivní tabulí.

1.11 Plánované místo konání

Místo konání programu je běžná učebna s potřebným technickým vybavením a s přístupem k internetu.

Místo konání v projektu v rámci ověřování:

Vyšší odborná škola a Střední škola elektrotechniky, multimédií a informatiky, Novovysočanská 48/280, 190 00 Praha 9

1.12 Způsob realizace programu v období po ukončení projektu

Program, který bude vytvořen v rámci realizace projektu, bude v elektronické podobě vyvěšen na webových stránkách projektu a bude volně k používání pod licencí Creative Commons 4.0 ve variantě BY-SA. Dále bude zveřejněna jeho finální verze ve formě odkazu na stránky projektu na portálu RVP.cz. Veřejnost k němu bude mít neomezený a bezplatný dálkový přístup tak, aby mohla dílo dále sdílet a jinak užívat v souladu s licencí. Vzhledem k tomu, že je program zpracován ve formě odpovídající požadavkům na akreditované programy DVPP a je minimálně z jedné poloviny připraven pro distanční formu výuky pedagogů a distanční část programu pro učitele obsahuje výukovou sadu pro žáky, může být program kompletně využit a být realizován v období po ukončení projektu.

1.13 Kalkulace předpokládaných nákladů na realizaci programu po ukončení projektu

Kalkulace zahrnuje pouze náklady na odměny lektorů a další položky budou záviset na formě realizace projektu (prezenční, on-line).

Počet realizátorů/lektorů:

Položka		Předpokládané náklady
Celkové náklady na realizátory/lektory		24.000,- Kč
z toho	<i>Hodinová odměna pro 1 realizátora/ lektora včetně odvodů</i>	1.000,- Kč
	<i>Ubytování realizátorů/lektorů</i>	0
	<i>Stravování a doprava realizátorů/lektorů</i>	0
Náklady na zajištění prostor		0
Ubytování, stravování a doprava účastníků		0
z toho	<i>Doprava účastníků</i>	0
	<i>Stravování a ubytování účastníků</i>	0
Náklady na učební texty		0
z toho	<i>Příprava, překlad, autorská práva apod.</i>	0
	<i>Rozmnožení textů – počet stran:</i>	0
Režijní náklady		0
z toho	<i>Stravné a doprava organizátorů</i>	0
	<i>Ubytování organizátorů</i>	0
	<i>Poštovné, telefony</i>	0
	<i>Doprava a pronájem techniky</i>	0
	<i>Propagace</i>	0
	<i>Ostatní náklady</i>	0
	<i>Odměna organizátorům</i>	0
Náklady celkem		24.000,- Kč
Poplatek za 1 účastníka		2.400,- Kč

1.14 Odkazy, na kterých je program zveřejněn k volnému využití

www.podporaucitelum.cz

Licence: Creative Commons, BY-SA, 4.0 je uvedena na prvním listu každého tématu pod záložkou „O tématu“.

www.rvp.cz

Licence: Creative Commons, BY-SA, 4.0.

Pokud není uvedeno jinak, jsou veškeré použité obrázky a nákresy v programu i v jeho přílohách, tj. ve výukové sadě, prezentacích apod. dílem autorů programu, nebo jsou převzaty z volných databází bez nutnosti citace.

Veškeré snímky a videa jsou zpracovány v souladu s GDPR.

2 Podrobně rozpracovaný obsah programu

2.1 Tematický blok č. 1 - prezenční školení učitelů cizího jazyka na SOŠ – 6 hodin

2.1.1 Téma č. 1 - odborný cizí jazyk a jeho výuka na SOŠ – 3 hodiny

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Během školení se pro úspěšné zvládnutí průběhu výuky budou střídat:

- hromadná (frontální) výuka - práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Hlavním cílem je, aby si účastníci školení osvojili co nejširší spektrum znalostí a dovedností v rámci probíraného tématu. Komunikace probíhá jednostranně, směrem od učitele k žákům. Slovní výklad může být doplněn zápisem na tabuli či vysvětlováním pomocí schémat a obrázků. Vhodné je také užití vytištěných částí výukových materiálů.
- skupinová (kooperativní) výuka - účastníci školení pracují ve skupinách (ve dvojicích či vícečlenných skupinách). Výuka je založena na spolupráci účastníků školení při řešení úkolů, diskusi, ale také na komunikaci s učitelem. Účastníci školení si vzájemně pomáhají, diskutují o problému a hodnotí navzájem svou práci.

Metody

Lektor bude používat tyto metody:

- vysvětlování
- práce s textem – vytištěné pracovní listy/text promítaný na plátně či interaktivní tabuli

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané obrázky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici.

Doporučujeme pro jednotlivá školení rozdělit učitele podle jazyků, které vyučují nebo alespoň znají, a vždy vést školení pro konkrétní vyučovaný jazyk s jazykově odpovídajícími ukázkami.

Podrobně rozpracovaný obsah

- představení přítomného realizačního týmu projektu
- představení přítomných učitelů – účastníků prezenčního školení
- jak definujeme odborný cizí jazyk (OCJ) na středních odborných školách

Definice odborného cizího jazyka

Odborným jazykem rozumíme jazykový subsystém, který je souborem všech jazykových prostředků, sloužících ke komunikaci mezi odborníky o odborné problematice. Odborný jazyk je založen na obecném jazyce sdělovacím a může existovat a rozvíjet se jen ve spojení s ním.

(Milena Dvořáková, PhDr., Mgr., MBA, Česká zemědělská univerzita v Praze, PEF, katedra jazyků, 165 21 Praha 6-Suchdol)

<http://www.agris.cz/clanek/104253>

Odborný jazyk je charakterizován těmito determinanty:

- komunikace
- odbornost
- poznání
- informace

Charakteristické znaky termínů jsou:

- jednoznačnost
- pojmovost
- přesnost
- derivativnost (odvozenost)
- internacionalizace

(Milena Dvořáková, PhDr., Mgr., MBA, Česká zemědělská univerzita v Praze, PEF, katedra jazyků, 165 21 Praha 6-Suchdol)

<http://www.agris.cz/clanek/104253>

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Během školení se pro úspěšné zvládnutí průběhu výuky budou střídat:

- hromadná (frontální) výuka - práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Hlavním cílem je, aby si účastníci školení osvojili co nejširší spektrum poznatků a dovedností v rámci probíraného tématu. Komunikace probíhá jednostranně, směrem od učitele k žákům. Slovní výklad může být doplněn zápisem na tabuli či vysvětlováním pomocí schémat a obrázků. Vhodné je také užití tištěných částí výukových materiálů.
- skupinová (kooperativní) výuka - účastníci školení pracují ve skupinách (ve dvojicích či vícečlenných skupinách). Výuka je založena na spolupráci účastníků školení při řešení úkolů, diskusi, ale také na komunikaci s učitelem. Účastníci školení si vzájemně pomáhají, diskutují o problému a hodnotí navzájem svou práci.

Metody

- vysvětlování
- práce s textem – vytištěné pracovní listy/ text promítaný na plátně či interaktivní tabuli

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané obrázky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici

Doporučujeme pro jednotlivá školení rozdělit učitele podle jazyků, které vyučují nebo alespoň znají a vždy vést školení pro konkrétní vyučovaný jazyk s jazykově odpovídajícími ukázkami.

Podrobně rozpracovaný obsah

- jazykové znalosti žáků středních odborných škol
- požadavky RVP
- srovnání vstupní jazykové úrovně žáků SOŠ a všeobecných gymnázií

Znalosti žáků

Požadavek na znalost odborného cizího jazyka u absolventů středních odborných škol zaznívá z řad zaměstnavatelů dlouhodobě a opakovaně.

Statistická šetření zainteresovaných subjektů opakovaně potvrzují **nedostatečné znalosti a dovednosti absolventů především technických oborů.**

(Výuka odborného cizího jazyka na středních odborných školách v České republice

Kateřina Oleksíková, 2016, OPEN AGENCY s.r.o. oleksikova@openagency.cz

https://www.openagency.cz/pdf/odb_cj_stredni_skoly.pdf)

Požadavky RVP

Rámcové vzdělávací programy jednotlivých oborů vzdělání stanovují kvantitativně požadavky na znalost odborné terminologie.

Nicméně zjištění České školní inspekce ze školního roku 2014/2015 dokládají, že **na téměř polovině středních odborných škol se odborný cizí jazyk vůbec nevyučuje.**

(Výuka odborného cizího jazyka na středních odborných školách v České republice

Kateřina Oleksíková, 2016, OPEN AGENCY s.r.o. oleksikova@openagency.cz

https://www.openagency.cz/pdf/odb_cj_stredni_skoly.pdf)

Srovnání vstupní jazykové úrovně žáků SOŠ a všeobecných gymnázií

Kromě nižší vstupní úrovně je problémem **nižší časová dotace**, kdy ve srovnání s gymnázií je pro výuku anglického jazyka a dalšího cizího jazyka stanoven pro technické obory **nižší počet hodin** výuky. Závažná je skutečnost, že výuka cizího jazyka na středních odborných školách směřuje primárně k jednomu cíli, a tím je úspěšné složení maturitní zkoušky, jejíž součástí je **odborný cizí jazyk pouze velmi omezeně.**

(Výuka odborného cizího jazyka na středních odborných školách v České republice

Kateřina Oleksíková, 2016, OPEN AGENCY s.r.o. oleksikova@openagency.cz

https://www.openagency.cz/pdf/odb_cj_stredni_skoly.pdf)

3. hodina

Forma a bližší popis realizace

Během školení se pro úspěšné zvládnutí průběhu výuky budou střídat:

- hromadná (frontální) výuka - práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Hlavním cílem je, aby si účastníci školení osvojili co nejširší spektrum znalostí a dovedností v rámci probíraného tématu. Komunikace probíhá jednostranně, směrem od učitele k žákům. Slovní výklad může být doplněn zápisem na tabuli či vysvětlováním pomocí schémat a obrázků. Vhodné je také užití tištěných částí výukových materiálů.
- skupinová (kooperativní) výuka - účastníci školení pracují ve skupinách (ve dvojicích či vícečlenných skupinách). Výuka je založena na spolupráci účastníků školení při řešení úkolů, diskusi, ale také na komunikaci s učitelem. Účastníci školení si vzájemně pomáhají, diskutují o problému a hodnotí navzájem svou práci.

Metody

- vysvětlování
- práce s textem – vytištěné pracovní listy/ text promítaný na plátně či interaktivní tabuli

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané obrázky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici

Doporučujeme pro jednotlivá školení rozdělit učitele podle jazyků, které vyučují nebo alespoň znají, a vždy vést školení pro konkrétní vyučovaný jazyk s jazykově odpovídajícími ukázkami.

Podrobně rozpracovaný obsah

- problémy ve výuce OCJ na SOŠ
- jazyková rozmanitost – nabídka jazykových kurzů ve školách
- všeobecné požadavky a přístup k výuce cizích jazyků na odborných školách
- příklady dobré praxe
- jaké jsou možnosti výběru vhodných výukových materiálů pro OCJ
- naše praxe ve výuce cizích jazyků
- shrnutí a diskuse

Problémy ve výuce OCJ na SOŠ

Důsledkem výše popsaných skutečností je stav, kdy **výuka** odborného jazyka, pokud probíhá, **nespočívá v integraci odborné terminologie do běžné komunikace** v pracovních situacích, se kterými se bude žák v reálném pracovním procesu setkávat.

Žáci při učení neintegrují obsah a cizí jazyk, přestože v praxi musejí prokázat znalosti a dovednosti jazyka i odborné znalosti.

(Výuka odborného cizího jazyka na středních odborných školách v České republice

Kateřina Oleksíková, 2016, OPEN AGENCY s.r.o. oleksikova@openagency.cz

https://www.openagency.cz/pdf/odb_cj_stredni_skoly.pdf

Jazyková rozmanitost - nabídka jazyků ve školách

Z provedené analýzy vyplynulo, že všechny sledované školy (resp. ŠVP), v souladu se současnými trendy pěstovat anglický jazyk jako nejrozšířenější jazyk ke komunikaci v Evropě, nabízejí k povinné výuce anglický jazyk. Výuka německého jazyka byla nabízena jako alternativní v 62 ŠVP. Ruský jazyk byl v nabídce škol na třetím místě, následovala francouzština a španělština. V oborech se dvěma povinně vyučovanými cizími jazyky se rozšiřuje nabídka o ruský jazyk (8 ŠVP), francouzský jazyk (2), španělský jazyk (1).

(Národní ústav odborného vzdělávání, 2012)

<http://www.nuov.cz/kurikulum/postaveni-cizich-jazyku-ve-strednim-odbornem-vzdelavani>

Všeobecné požadavky

vycházejí nejen z platné legislativy, ale i z požadavků zaměstnavatelů či vysokých škol:

- **vyvážený rozvoj** všech jazykových složek;
- **aktivní znalost** alespoň **dvou cizích jazyků** (první cizí jazyk na úrovni B1 směřující k úrovni B2 a další cizí jazyk na úrovni A2 podle taxonomie CEFR);
- **rozšiřování odborné slovní zásoby** (20 % lexikálních jednotek za školní rok studia na střední odborné škole a 15 % lexikálních jednotek za školní rok studia na odborném učilišti);
- **schopnost aktivního využití** odborného jazyka.

(Národní ústav pro vzdělávání/IPs Podpora krajského akčního plánování/P-KAP/24. dubna 2018)

http://www.nuv.cz/uploads/P_KAP/ke_stazeni/pojeti/P_KAP_pojeti_Rozvoj_vyuky_cizich_jazyku_03_042018.pdf

Požadavky a přístup k výuce cizích jazyků na odborných školách

Jako klíčový pro zlepšení kvality výuky odborné terminologie potom zaznívá **požadavek na kvalitní výukové materiály pro žáky, provázanost** obsahu výuky cizího jazyka **s praxí, spolupráci** vyučujících jazykových a nejazykových **předmětů** a v neposlední řadě požadavek na **podporu odborných stáží** žáků a učitelů ve firmách i v zahraničí.

(Výuka odborného cizího jazyka na středních odborných školách v České republice

Kateřina Oleksíková, 2016, OPEN AGENCY s.r.o. oleksikova@openagency.cz

https://www.openagency.cz/pdf/odb_cj_stredni_skoly.pdf

Příklady dobré praxe

Jaké jsou možnosti výběru vhodných výukových materiálů pro OCJ

Pokus o zlepšení výuky odborné terminologie provedla STŘEDNÍ ŠKOLA STROJNÍ, STAVEBNÍ A DOPRAVNÍ LIBEREC ve svém projektu z roku 2010, který byl založen na **vyhledávání sloviček** a překladech vět. Projekt PUČ se snaží o koncepčnější a rozsáhlejší řešení, jednak rozšířením počtu jazyků, jednak uceleným přístupem k výuce a procvičováním s využitím textů, rozmanitých metod procvičování slovní zásoby a zařazením poslechových cvičení a videa s odpovídající slovní zásobou.

<https://sslbc.cz/projekty/odborna-terminologie-v-jazycich/>

Druhý příklad dobré praxe

U **oboru ekonomika** je ve výukových materiálech OPEN LEARNING Ekonomika a podnikání zpracováno několik témat z daného oboru a výstupem u každého z nich je konkrétní požadavek na zpracování ústního nebo písemného úkolu, kterým žák prokáže osvojení a užití odborné terminologie v konkrétní situaci.

Stejně tak se ukazuje, že při práci s odbornými tématy u žáků dochází ke zlepšení obecného jazyka, a to ve všech jeho rovinách.

https://www.openagency.cz/pdf/odb_cj_stredni_skoly.pdf

Předchozí příklady byly vybrány jako jedny z mnoha vytvořených, avšak jedny z mála sdílených.

Vhodných výukových materiálů je celkově stále málo.

Mnohé školy vyžadují tvorbu odborných materiálů přímo na učitelích jazyků.

Tvorba kvalitních výukových materiálů je extrémně náročná jak časově, tak i odborně.

Naše praxe ve výuce cizích jazyků

Pracovní část školení – diskuse v pracovních skupinách

Naše školy a naše zkušenosti s výukou odborného cizího jazyka

- lokalita a typ vaší školy
- vyučované jazyky
- jak se typ školy odráží v požadavcích na cizí jazyk (např.: je-li vyučován s ohledem na speciální slovní zásobu a potřeby odborné praxe nebo pouze podle běžných učebnic pro přípravu k maturitě)
- jaké jsou potřeby vyučujících a s jakými obtížemi se setkáváte

Problémy ve výuce odborného cizího jazyka – společné shrnutí diskuse

- Na jaké **problémy** jste při diskusi narazili, s jakými problémy se setkáváte?
- Jaké **materiály** k výuce používáte/zpracováváte si témata sami?
- Jaké používáte zdroje?
- Jak **obtížná** je výuka odborného cizího jazyka?
- Měli by odborný cizí jazyk vyučovat **odborníci z praxe** se zkušeností **nebo spíše sami učitelé cizího jazyka**?

2.1.2 Téma č. 2 - představení projektu Podpora učitelům – 3 hodiny

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Během školení se pro úspěšné zvládnutí průběhu výuky budou střídat:

- hromadná (frontální) výuka - práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Hlavním cílem je, aby si účastníci školení osvojili co nejširší spektrum znalostí a dovedností v rámci probíraného tématu. Komunikace probíhá jednostranně, směrem od učitele k žákům. Slovní výklad může být doplněn zápisem na tabuli či vysvětlováním pomocí schémat a obrázků. Vhodné je také užití tištěných částí výukových materiálů.
- skupinová (kooperativní) výuka - účastníci školení pracují ve skupinách (ve dvojicích či vícečlenných skupinách). Výuka je založena na spolupráci účastníků školení při řešení úkolů, diskusi, ale také na komunikaci s učitelem. Účastníci školení si vzájemně pomáhají, diskutují o problému a hodnotí navzájem svou práci.

Metody

Lektor bude používat tyto metody:

- vysvětlování
- práce s textem – vytištěné pracovní listy/text promítaný na plátně či interaktivní tabuli
- názorně demonstrační – lektor předvádí jednotlivé kroky práce s programem
- pozorování a napodobování – účastníci školení si podle instrukcí lektora osobně vyzkouší práci s programem

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané obrázky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici

Doporučujeme pro jednotlivá školení rozdělit učitele podle jazyků, které vyučují nebo alespoň znají, a vždy vést školení pro konkrétní vyučovaný jazyk s jazykově odpovídajícími ukázkami.

Podrobně rozpracovaný obsah

- cíle, cílová skupina, klíčové výstupy
- požadavky na interaktivní učebnici
- přístup k tvorbě výukových materiálů

Projekt PODPORA UČITELŮM

Cíle

- **zefektivnění výuky cizích jazyků** v odborných školách tak, aby byli žáci připraveni nejen na maturitní zkoušku, v případě učilišť na závěrečnou zkoušku, ale především pro komunikaci v rámci své dané studované odbornosti pro vstup na trh práce

- **proškolení učitelů cizích jazyků** pro výuku odborného cizího jazyka tak, aby byli schopni vzdělávat každého žáka k co nejlepšímu využívání jeho vlastního potenciálu a k rozvoji kompetencí potřebných pro vstup na trh práce

Projekt PODPORA UČITELŮM

Cílová skupina

- pedagogičtí pracovníci středních a vyšších odborných škol
- žáci středních a vyšších odborných škol

Projekt PODPORA UČITELŮM

Klíčové výstupy

- **pedagogičtí pracovníci proškolení** tak, aby byli schopni efektivně využívat potenciál každého žáka k jeho kompetenčnímu rozvoji
- **soubor interaktivních učebních materiálů** – interaktivní učebnice pro efektivní výuku odborného cizího jazyka

Bude vytvořeno celkem 54 ucelených programů. Studijními a didaktickými oporami programů budou digitální materiály – interaktivní učebnice pro výuku odborného cizího jazyka pro jednotlivé obory vzdělání.

Požadavky na interaktivní učebnici

- digitální podoba
- formát použitelný na běžném PC ve škole a doma
- originální výukový obsah odpovídající svým zaměřením a rozsahem RVP oboru
- volně přístupná výuková sada

Přístup realizátora k tvorbě výukových materiálů

- dodržení a splnění výukového obsahu aktivity č. 6 dle PŽaP – specifická část
- výukové digitální materiály členěny dle jazykových úrovní A1, A2, B1 dle SERR
- výukové materiály zaměřeny na odbornou slovní zásobu pro použití v praxi

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Během školení se pro úspěšné zvládnutí průběhu výuky budou střídat:

- hromadná (frontální) výuka - práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Hlavním cílem je, aby si účastníci školení osvojili co nejširší spektrum znalostí a dovedností v rámci probíraného tématu. Komunikace probíhá jednostranně, směrem od učitele k žákům. Slovní výklad může být doplněn zápisem na tabuli či vysvětlováním pomocí schémat a obrázků. Vhodné je také užití tištěných částí výukových materiálů.
- skupinová (kooperativní) výuka - účastníci školení pracují ve skupinách (ve dvojicích či vícečlenných skupinách). Výuka je založena na spolupráci účastníků školení při řešení úkolů, diskusi, ale také na komunikaci s učitelem. Účastníci školení si vzájemně pomáhají, diskutují o problému a hodnotí navzájem svou práci.

Metody

Lektor bude používat tyto metody:

- vysvětlování
- práce s textem – vytištěné pracovní listy/ text promítaný na plátně či interaktivní tabuli
- názorně demonstrační – lektor předvádí jednotlivé kroky práce s programem
- pozorování a napodobování – účastníci školení si podle instrukcí lektora osobně vyzkouší práci s programem

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané obrázky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici.

Doporučujeme pro jednotlivá školení rozdělit učitele podle jazyků, které vyučují nebo alespoň znají, a vždy vést školení pro konkrétní vyučovaný jazyk s jazykově odpovídajícími ukázkami.

Podrobně rozpracovaný obsah

- Webové stránky projektu
- Jak se pracuje s interaktivní učebnicí

Webové stránky projektu

<http://podporaucitelum.cz>

3. hodina

Forma a bližší popis realizace

Během školení se pro úspěšné zvládnutí průběhu výuky budou střídat:

- hromadná (frontální) výuka - práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Hlavním cílem je, aby si účastníci školení osvojili co nejširší spektrum znalostí a dovedností v rámci probíraného tématu. Komunikace probíhá jednostranně, směrem od učitele k žákům. Slovní výklad může být doplněn zápisem na tabuli či vysvětlováním pomocí schémat a obrázků. Vhodné je také užití tištěných částí výukových materiálů.
- skupinová (kooperativní) výuka - účastníci školení pracují ve skupinách (ve dvojicích či vícečlenných skupinách). Výuka je založena na spolupráci účastníků školení při řešení úkolů, diskusi, ale také na komunikaci s učitelem. Účastníci školení si vzájemně pomáhají, diskutují o problému a hodnotí navzájem svou práci.

Metody

Lektor bude používat tyto metody:

- vysvětlování
- práce s textem – vytištěné pracovní listy/ text promítaný na plátně či interaktivní tabuli
- názorně demonstrační – lektor předvádí jednotlivé kroky práce s programem
- pozorování a napodobování – účastníci školení si podle instrukcí lektora osobně vyzkouší práci s programem

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané obrázky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici.

Doporučujeme pro jednotlivá školení rozdělit učitele podle jazyků, které vyučují nebo alespoň znají, a vždy vést školení pro konkrétní vyučovaný jazyk s jazykově odpovídajícími ukázkami.

Podrobně rozpracovaný obsah

Lektor si vybere jednu dvouhodinovou lekci pro žáky na stránkách projektu PUČ tak, aby nejvíce vyhovovala účastníkům školení.

Lektor musí dokonale zvládat práci s interaktivními materiály. Postupuje pak po jednotlivých úkolech a ukazuje, jak efektivně používat jednotlivé části a cvičení.

Lektor vyzve přítomné, aby si sami vyzkoušeli práci s materiály na interaktivní tabuli.

Závěrem proběhne krátká diskuze o tom, co se jim na práci líbí a co by případně při používání programu pozměnili.

2.2 Tematický blok č. 2 – distanční část kurzu – 12 hodin

1. – 12. hodina

Forma a bližší popis realizace

Samostatná práce účastníků školení - na základě přístupných metodických podkladů pro práci s výukovými materiály na interaktivní tabuli a na webu projektu PUČ. Účastníci první části prezenčního školení studují distanční formou vytvořené materiály. Časová dotace na samostudium je 12 hodin. V případě dotazu na realizátora projektu mohou účastníci využít projektovou e-mailovou adresu: info@podporaucitelum.cz. Do 48 hodin dostanou na svůj dotaz odpověď. Součástí distanční části kurzu je také dotazník s otázkami a náměty pro druhou část prezenčního školení. Dotazník si účastníci stáhnou z webových stránek projektu, vyplní si jej a přinesou v papírové podobě na druhou část prezenčního školení. Dotazník poslouží jako podklad pro diskusi v diskuzních skupinách.

Metody

samostatná práce účastníků školení s materiály PUČ, vyplnění povinného dotazníku

Pomůcky

PC nebo notebook

vytištěný dotazník pro distanční část kurzu

Podrobně rozpracovaný obsah

Účastníci školení si prostudují soubory výukových materiálů PUČ na stránkách projektu: <http://podporaucitelum.cz>, které dopovídají oborům a jazykům vyučovaným na jejich škole, a vyplní dotazník, který si stáhnou v pdf z webových stránek projektu.

2.3 Tematický blok č. 3 - výměna zkušeností – 6 hodin

2.3.1 Téma č. 1 – práce se sadou v teorii a praxi – 3 hodiny

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Během školení se pro úspěšné zvládnutí průběhu výuky budou střídat:

- hromadná (frontální) výuka a diskuse- práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Hlavním cílem je, aby si účastníci školení osvojili co nejširší spektrum znalostí a dovedností v rámci probíraného tématu. Komunikace probíhá jednostranně, směrem od učitele k žákům. Slovní výklad může být doplněn zápisem na tabuli či vysvětlováním pomocí schémat a obrázků. Vhodné je také užití vytištěných částí výukových materiálů.
- skupinová (kooperativní) výuka - účastníci školení pracují ve skupinách (ve dvojicích či vícečlenných skupinách). Výuka je založena na spolupráci účastníků školení při řešení úkolů, diskusi, ale také na komunikaci s učitelem. Účastníci školení si vzájemně pomáhají, diskutují o problému a hodnotí navzájem svou práci.

Metody

Lektor bude používat tyto metody:

- řízení skupinové práce
- shrnutí a zápis výsledků diskuse pracovních skupin
- vysvětlování
- práce s textem – vytištěné pracovní listy/ text promítaný na plátně či interaktivní tabuli
- názorně demonstrační – lektor předvádí jednotlivé kroky práce s programem
- pozorování a napodobování – účastníci školení si podle instrukcí lektora osobně vyzkouší práci s programem

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané kartičky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici
- vytištěné dotazníky

Podrobně rozpracovaný obsah

Práce se sadou jako příprava na vyučování

1. představení účastníků
2. vytvoření pracovních skupin podle oborů a vyučovaných jazyků
3. sada jako příprava na vyučování

Pracovní skupiny diskutují o tom, jak by přistoupily k plánu výuky v konkrétní hodině při konkrétní skupině žáků. Sada výukových materiálů je velmi široká a pestrá. Účastníci školení proto mají za úkol vymyslet dynamickou vyučovací hodinu pro konkrétní skupinu žáků a vybrat taková cvičení ze sady (popřípadě upravit/doplnit cvičení), která konkrétní skupině žáků vyhovují tak, aby co nejlépe využili jejich vlastního potenciálu k rozvoji kompetencí potřebných pro vstup na trh práce.

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Formy výuky ve vztahu k osobnosti účastníků školení.

Skupinová (kooperativní) výuka - účastníci školení pracují ve skupinách (ve dvojicích či vícečlenných skupinách). Výuka je založena na spolupráci účastníků školení při řešení úkolů, diskusi, ale také na komunikaci s učitelem. Účastníci školení si vzájemně pomáhají, diskutují o problému a hodnotí navzájem svou práci.

Metody

Lektor bude používat tyto metody:

- řízení skupinové práce
- shrnutí a zápis výsledků diskuse pracovních skupin
- vysvětlování
- práce s textem – vytištěné pracovní listy/ text promítaný na plátně či interaktivní tabuli
- názorně demonstrační – lektor předvádí jednotlivé kroky práce s programem
- pozorování a napodobování – účastníci školení si podle instrukcí lektora osobně vyzkouší práci s programem

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané kartičky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici
- vytištěné dotazníky a vyplněné dotazníky z distančního studia
- Sada papírů a propisovacích tužek pro pracovní skupiny

Podrobně rozpracovaný obsah

- práce se sadou v praxi ve výuce
- příklady dobré praxe
- návrhy a připomínky

Účastníci školení diskutují o tom, jaká cvičení nebo úkoly se nejlépe osvědčily při používání materiálů v praxi ve výuce, jaké mají dobré nebo méně dobré zkušenosti, co by eventuálně pozměnili či doplnili.

3. hodina

Forma a bližší popis realizace

Hromadná (frontální) výuka a diskuse- práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Hlavním cílem je, aby si účastníci školení osvojili co nejširší spektrum znalostí a dovedností v rámci probíraného tématu. Komunikace probíhá oboustranně, směrem od učitele k žákům a naopak. Slovní výklad může být doplněn zápisem na tabuli či vysvětlováním pomocí schémat a obrázků. Vhodné je také užití tištěných částí výukových materiálů.

Metody

Lektor bude používat tyto metody:

- shrnutí a zápis výsledků diskuse pracovních skupin
- moderování diskuse
- vysvětlování
- práce s textem – vytištěné pracovní listy/text promítaný na plátně či interaktivní tabuli
- názorně demonstrační – lektor předvádí jednotlivé kroky práce s programem
- pozorování a napodobování – účastníci školení si podle instrukcí lektora osobně vyzkouší práci s programem

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané kartičky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici
- vytištěné dotazníky a vyplněné dotazníky z distančního studia
- sada papírů a propisovacích tužek pro pracovní skupiny

Podrobně rozpracovaný obsah

- celkové shrnutí v pracovních skupinách
- náměty, nápady, možnosti, modifikace, další příklady dobré praxe

2.3.2 Téma č. 2 - možnosti dalšího rozšíření interaktivní výuky cizích jazyků, příklady dobré praxe a závěrečná diskuse – 3 hodiny

1. hodina

Forma a bližší popis realizace

Hromadná (frontální) výuka a diskuse- práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Komunikace probíhá oboustranně, směrem od učitele k žákům a naopak.

Metody

Lektor bude používat tyto metody:

- moderování diskuse
- shrnutí a zápis výsledků diskuse pracovních skupin
- vysvětlování
- práce s textem – vytištěné pracovní listy/text promítaný na plátně či interaktivní tabuli
- názorně demonstrační – lektor předvádí jednotlivé kroky práce s programem
- pozorování a napodobování – účastníci školení si podle instrukcí lektora osobně vyzkouší práci s programem

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané kartičky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici
- vytištěné dotazníky a vyplněné dotazníky z distančního studia
- sada papírů a propisovacích tužek pro pracovní skupiny

Podrobně rozpracovaný obsah

Obsah a rozsah témat vzhledem k příslušnému ŠVP.

- Jak postupovat při tvorbě témat – ŠVP.
- Jak vybrat cílovou skupinu.
- Jak stanovit jazykovou náročnost - A1, A2 a B1.

2. hodina

Forma a bližší popis realizace

Hromadná (frontální) výuka a diskuse- práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Komunikace probíhá oboustranně, směrem od učitele k žákům a naopak.

Metody

Lektor bude používat tyto metody:

- moderování diskuse
- shrnutí a zápis výsledků diskuse
- brainstorming

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- lze využít vytištěné a nastříhané kartičky, popřípadě interaktivní tabuli, je-li k dispozici
- vytištěné dotazníky a vyplněné dotazníky z distančního studia

Podrobně rozpracovaný obsah

- možnosti využití materiálů ve výuce vzhledem k tematickým plánům
- jak začlenit výuku OCJ do běžné výuky
- co případně brání pravidelnému využívání materiálů ve výuce

Cílem je shrnutí přínosu projektu, rozšíření znalostí účastníků školení o další možnosti obohacení výuky cizích jazyků. Účastníci by se měli inspirovat k tvorbě dalších podobných programů.

3. hodina

Forma a bližší popis realizace

Hromadná (frontální) výuka a diskuse - práce lektora s účastníky školení spočívá v jedné činnosti, které se věnují, s dominantním postavením lektora. Komunikace probíhá oboustranně, směrem od učitele k žákům a naopak.

Metody

Lektor bude používat tyto metody:

- shrnutí

Pomůcky

- dataprojektor, flipchart, tabule, fixy/křída, videoprojektor, audiopřehrávač
- vytištěné dotazníky a vyplněné dotazníky z distančního studia
- sada certifikátů pro účastníky studia

Podrobně rozpracovaný obsah

shrnutí, ukončení školení a předání certifikátů účastníkům školení

3 Metodická část

3.1 Metodický blok č. 1 - prezenční školení učitelů cizího jazyka na SOŠ – 6 hodin

Metodický blok č. 1 obsahuje doporučenou metodiku vedení Prezenčního školení – 1. část a doporučenou metodiku výuky práce s interaktivními materiály Podpora učitelům.

3.1.1 Téma č. 1 – odborný cizí jazyk a jeho výuka na SOŠ – 3 hodiny

1. hodina

Lektor představí projekt a uvede jeho název.

Lektor seznámí účastníky školení s obsahem školení prezenční části A - Prezenční školení učitelů cizího jazyka na SOŠ.

V úvodu metodického semináře bude účastníkům představena problematika přístupu k výuce odborného cizího jazyka. Doporučujeme na počátku požádat účastníky, aby si průběžně poznamenávali svoje myšlenky, které později dostanou prostor a vždy vyčkali na výzvu k diskusi po představení každého slidu přednášky.

Veškeré své názory a připomínky budou moci prezentovat po jednotlivých slidech nebo ve skupinové diskusi, která bude následovat po úvodu.

Lektor představí přítomný realizační tým. Lektor vyzve přítomné učitele, aby představili sebe a organizaci, za kterou vystupují.

Lektor zdůrazní účastníkům školení, že materiály PUČ jsou určeny především pro střední odborné školy a učiliště k výuce odborného cizího jazyka.

Následně lektor vyzve jednotlivé účastníky, aby se rozdělili do skupin (popřípadě rozdělí skupiny sám). Ve skupinkách přítomní učitelé budou hledat definici a význam pojetí „Odborný cizí jazyk na středních odborných školách a učilištích“ pomocí tzv. „mind maps“ neboli myšlenkových map.

Následně každá ze skupin odprezentuje svoji „myšlenkovou mapu“ a vysloví svoji definici.

Závěr z této aktivity: lektor představí definici OCJ na SOŠ tak, jak ji definovala Milena Dvořáková a uvede charakteristické znaky.

2. hodina

Lektor seznámí účastníky s druhou vyučovací hodinou, ve které se budou účastníci diskutovat o aktuální situaci ve středním školství v souvislosti s výukou OCJ na tomto typu škol.

Lektor vyzve skupiny učitelů, aby se pokusily definovat současný požadavek na znalosti žáků SOŠ a učilišť.

Účastníci by měli dojít k závěru, že požadavek na znalost odborného cizího jazyka u absolventů středních odborných škol zaznívá z řad zaměstnavatelů dlouhodobě a opakovaně.

Lektor dále vyzve účastníky školení, aby zhodnotili současný stav RVP. Účastníci by měli dojít k závěru, že rámcové vzdělávací programy jednotlivých oborů vzdělání kvantitativně stanovují požadavky

na znalost odborné terminologie. Nicméně zjištění České školní inspekce ze školního roku 2014/2015 dokládají, že na téměř polovině středních odborných škol se odborný cizí jazyk vůbec nevyučuje.

V poslední části druhé hodiny lektor vyzve účastníky školení, aby srovnali vstupní úroveň žáků SOŠ, učilišť a gymnázií a vyjádřili se k 3. části ústní zkoušky společné části maturitní zkoušky z cizího jazyka s tím, jestli je výhodné zařadit do této části vlastní témata příslušného oboru vzdělání.

3. hodina

Během 3. hodiny připraví lektor postupně témata k frontální a skupinové diskuzi.

Na začátku hodiny představí obsah hodiny.

Lektor prezentuje jednotlivá probíraná témata:

problémy ve výuce OCJ na SOŠ

všeobecné požadavky na výuku OCJ na SOŠ

přístup k výuce cizích jazyků na SOŠ

příklady dobré praxe

jaké jsou možnosti výběru vhodných výukových materiálů pro OCJ

další příklady dobré praxe

Skupina porovnává citace se situací na školách účastníků školení.

Po shrnutí všeobecných informací a diskuzi k citacím z odborné literatury rozdělí lektor účastníky školení do menších skupin a představí témata, jimž se bude skupina věnovat:

naše praxe ve výuce cizích jazyků

pracovní část školení – diskuse v pracovních skupinách

naše školy a naše zkušenosti s výukou odborného cizího jazyka

- lokalita a typ vaší školy

- vyučované jazyky

- jak se typ školy odráží v požadavcích na cizí jazyk (např.: je-li vyučován s ohledem na speciální slovní zásobu a potřeby odborné praxe nebo pouze podle běžných učebnic pro přípravu k maturitní zkoušce)

- jaké jsou potřeby vyučujících a s jakými obtížemi se setkávají

Lektor ponechá skupinám 10 minut, aby nashromáždily příslušné informace.

Podle počtu učitelů lze realizovat několika způsoby:

a/ při malém počtu účastníků školení:

učitelé postupně sdělí ostatním, jaké jazyky se na jejich škole vyučují a jak se typ školy odráží v požadavcích na výuku cizího jazyka (např.: je-li vyučován s ohledem na speciální slovní zásobu a potřeby odborné praxe nebo pouze podle běžných učebnic pro přípravu k maturitě)

b/ při vyšším počtu účastníků školení:

diskuse probíhá ve skupinách (rozdělit lze podle potřeby např.: školy humanitně a technicky zaměřené)

Skupiny shrnou informace během společné diskuse (10 minut).

Po 10 minutách lektor diskusi ukončí a požádá jednoho člena skupiny, aby stručně shrnul výsledky diskuse.

Následuje společné shrnutí diskuse:

Problémy ve výuce odborného cizího jazyka – společné shrnutí diskuse

-Na jaké **problémy** jste při diskusi narazili, s jakými problémy se vyučující setkáváte?

-Jaké **materiály** k výuce používáte/zpracováváte si témata sami?

-Jaké používáte zdroje?

-Jak **obtížná** je výuka odborného cizího jazyka?

-Měli by odborný cizí jazyk vyučovat **odborníci z praxe** se zkušeností **nebo spíše sami učitelé cizího jazyka**?

3.1.2 Téma č. 2 – představení projektu Podpora učitelům – 3 hodiny

1. hodina

Lektor podrobně seznámí účastníky školení s cíli a výstupy projektu, požadavky, jaké si realizátoři projektu vytkli při tvorbě interaktivní učebnice na její kvality, zaměření a členění.

- cíle, cílová skupina, klíčové výstupy
- požadavky na interaktivní učebnici
- přístup k tvorbě výukových materiálů

2. hodina

Lektor představí jednotlivé lekce, témata a využití jednotlivých prvků a během představování probíhá diskuse.

Lektor seznámí účastníky školení podrobně se způsobem, jak používat interaktivní učebnici. Je třeba vždy předvést způsob, jak vytisknout požadovaný materiál v PDF. Doporučujeme některé texty vytisknout pro účastníky. Nejprve lektor shrne hlavní body tématu:

- webové stránky projektu
- jak se pracuje s interaktivní učebnicí

A po té zobrazí odkaz na webové stránky projektu:

<http://podporaucitelum.cz>

Lektor si vybere jednu dvouhodinovou lekci pro žáky na stránkách interaktivní učebnice tak, aby nejvíce vyhovovala účastníkům školení.

Lektor musí dokonale zvládat práci s interaktivními materiály. Postupuje pak po jednotlivých úkolech a ukazuje, jak efektivně používat jednotlivé části a cvičení.

Využívá při tom informací z metodických pokynů pro výuku žáků uvedených na stránkách interaktivní učebnice.

3. hodina

Lektor zahájí diskusi k interaktivním materiálům, která bude probíhat 25 minut.

V druhé polovině hodiny lektor seznámí účastníky s průběhem distanční části kurzu. Dále připomene účastníkům konání části B prezenčního školení, která se bude týkat připomínek a postřehů k jednotlivým výukovým materiálům a také k projektu jako celku. Zde si učitelé navzájem mohou vyměnit zkušenosti, které s interaktivní učebnicí učinili během distanční části kurzu.

Na konci hodiny lektor poděkuje účastníkům za pozornost a školení ukončí.

Učitelé odcházejí s vytištěnými materiály a na e-mailové adresy je jim odeslána prezentace ke školení, která obsahuje odkazy na materiály vytvořené v projektu Podpora učitelům a odkaz a materiály, které budou využívat při distanční části kurzu.

3.2 Metodický blok č. 2 – distanční část kurzu – 12 hodin

Metodický blok č. 2 obsahuje metodiku postupu práce při distanční části kurzu.

Tato část školení je určena k individuálnímu nácviku práce s interaktivní učebnicí. Účastníci školení budou pracovat samostatně především formou zadání a řešení úkolu v distanční části kurzu.

1. - 12. hodina

Účastníci školení si prostudují soubory výukových materiálů na stránkách interaktivní učebnice: <http://podporaucitelum.cz>, které odpovídají oborům a jazykům vyučovaným na jejich škole.

Po prostudování materiálů účastníci vyplní povinný dotazník, který přinesou na prezenční školení – 2. část. Zde bude využit jako podklad pro živou diskusi s realizátory projektu.

3.3 Metodický blok č. 3 - výměna zkušeností – 6 hodin

Metodický blok č. 3 obsahuje doporučenou metodiku vedení prezenčního školení – 2. část.

3.3.1 Téma č. 1 – práce se sadou v teorii a praxi – 3 hodiny

1. hodina

Lektor přivítá účastníky, představí se a uvede program školení jako část B po absolvování distanční části kurzu.

Lektor seznámí účastníky školení s programem školení.

Lektor požádá účastníky, aby se představili, sdělili stručně ostatním název své školy a jazyky, jaké se na jejich škole vyučují a jaké vyučují oni sami. Účastníci jednou větou sdělí svůj názor na interaktivní učebnici.

Než lektor vyzve prvního účastníka školení, požádá o stručnost s tím, že se všichni budou moci šířeji vyjádřit v průběhu další diskuse.

Lektor následně navrhne způsob rozdělení do pracovních skupin.

Lektor může zvolit metodu práce podle počtu účastníků školení:

- a) při malém počtu účastníků je diskuse vedena v celé skupině dohromady
- b) při velkém počtu účastníků lze rozhodnout mezi dvěma variantami:

- skupiny si rozdělí otázky k pracovní diskusi

- skupiny diskutují v užším kruhu, ale zabývají se všemi otázkami

Na základě prvotních informací lektor navrhne způsob rozdělení do skupin podle oborů a vyučovaných jazyků, podle destinace jejich školy napříč regiony, podle převažujícího názoru, atd.

Účastníci školení se rozdělí do skupin.

Ve skupinách budou účastníci postupně hodnotit:

1. Jak se nám pracovalo se sadou?
2. Jak hodnotíme texty, poslechová cvičení, výuková videa, on-line cvičení?
3. Jaké vzešly návrhy na úpravy a doplnění?

2. hodina

V této části účastníci zhodnotí sadu ve vztahu k praxi:

1. Jak se se sadou pracovalo ve výuce?
2. Jak hodnotili sadu sami žáci?

3. Jaké vzešly z ověření v praxi příklady dobré praxe?
4. Jaké jiné dobré nápady, návrhy a připomínky účastníci ještě mají? Text - metodika

Lektor požádá týmy, aby prodiskutovaly jednotlivé body a formulovaly svůj názor.

Před započítím práce se zeptá, zda všichni porozuměli zadání a zda jim nic nebrání v práci.

Každý tým si zvolí zapisovatele a mluvčího.

Lektor rozdá jednotlivým týmům psací potřeby a papíry pro záznam výsledků diskuse.

Lektor následně poskytne týmům cca 45 minut na formulování stanovisek jednotlivým bodům.

3. hodina

Lektor vyzve mluvčího každé skupiny ke shrnutí stanovisek k jednotlivým bodům.

Lektor moderuje diskusi k jednotlivým bodům a zapisuje stručně nejzajímavější názory a připomínky, které v diskusi zaznějí.

Lektor se zvláště soustředí na připomínky, které vyplynou z neznalosti programu (např. účastníci si práci s interaktivní učebnicí neosvojili dostatečně, není jim jasná některá část interaktivní učebnice a práce s ní).

V této části školení může lektor vysvětlit nejasnosti a předvést znovu práci s interaktivní učebnicí.

3.3.2 Téma č. 2 - možnosti dalšího rozšíření interaktivní výuky cizích jazyků, příklady dobré praxe a závěrečná diskuse – 3 hodiny

1. hodina

Lektor představí obsah druhého tématu – čímž je řízená diskuse.

Lektor představí strategii výběru témat pro určitý obor.

Lektor představí strategii výběru oboru a témat vzhledem ke konkrétní cílové skupině (školní třídě).

Lektor představí, jak stanovit náročnost výukových materiálů vzhledem k jazykovým úrovním.

2. hodina

Lektor představí účastníkům, jakým způsobem lze začlenit výuku do tematického plánu.

Lektor vysvětlí účastníkům, jak začlenit OCJ do běžné výuky.

Lektor ukáže, jak se vyhnout případným problémům při začleňování OCJ do výuky.

3. hodina

Lektor komplexně shrne všechny části školení, zmíní nejdůležitější body a poznatky, poděkuje za pozornost a předá účastníkům školení certifikáty.

4 Příloha č. 1 – Soubor materiálů pro realizaci programu

1. Interaktivní učebnice:
www.podporaucitelum.cz
2. Výuková sada pro žáky:
https://www.podporaucitelum.cz/puc/?topic=119&chapter=1#topic_top
3. Prezentace PowerPoint pro Prezenční školení
[Příloha č. 1 – Prezentace PowerPoint pro Prezenční školení – 1. část](#)
[Příloha č. 1 – Prezentace PowerPoint pro Prezenční školení – 2. část](#)

5 Příloha č. 2 – Soubor metodických materiálů

1. Klíč s řešením k výukové sadě
https://www.podporaucitelum.cz/puc/?topic=119&chapter=15#topic_top
2. Přehled materiálů, které byly pro tuto oblast (téma) vytvořeny v rámci OP VK
[Příloha č. 2 – Přehled materiálů vytvořených v rámci OP VK](#)

6 Příloha č. 3 – Závěrečná zpráva o ověření programu v praxi

1. Zpráva o ověření programu pro učitele
[Příloha č. 3 – Zpráva o ověření programu v praxi.](#)
2. Zpráva o ověření výukové sady v praxi
[Příloha č. 3 – Zpráva o ověření výukové sady v praxi.](#)

7 Příloha č. 4 - Odborné a didaktické posudky programu

1. Didaktický posudek
[Příloha č. 4 – Didaktický posudek.](#)
2. Odborný posudek
[Příloha č. 4 – Odborný posudek.](#)

8 Příloha č. 5 - Doklad o provedení nabídky ke zveřejnění programu

1. Doklad o provedení nabídky ke zveřejnění programu
[Příloha č. 5 – Doklad – Nabídka k uveřejnění materiálů na RVP.CZ](#)

9 Nepovinné přílohy

